
Bijlage 1 Bestrijdingsmethoden Japanse duizendknoop (algemeen)

Onderstaand een korte beschrijving van de meest gangbare methoden en een inschatting van de effectiviteit.

Maaien en afvoeren

Omstreeks de bloeiperiode in augustus en september of meermaals gedurende het groeiseizoen. Door herhaaldelijk de bovengrondse delen te verwijderen wordt de vegetatie uitgeput, nieuwe scheuten zijn dunner en kleiner. Echter, na beëindiging van het maaien, ook na langjarige toepassing keert de soort weer in volle hevigheid terug. Eén keer in de vier weken maaien en afvoeren is voldoende voor beheersing van de soort (geen bestrijding) ongeacht de dichtheid van de vegetatie. Machinaal maaien is niet aan te bevelen omdat de kans groot is dat stengelfragmenten worden verspreid waardoor nieuwe haarden kunnen ontstaan. Zorgvuldig handmatig maaien met bosmaaier is een mogelijkheid. Het maaisel mag echter niet vermengd worden met gewoon groenafval omdat elk stukje opnieuw kan uitlopen. Afvoer naar een (gecertificeerde) composteerder is afdoende.

Effectiviteit: gering, het wortelstelsel blijft intact waardoor snel hergroei zal optreden.

Chemisch

Onkruidbestrijdingsmiddelen op basis van de actieve stof glyfosaat (o.a. RoundUp) kunnen bijdragen aan de bestrijding. Deze producten veroorzaken verzwakking van de plant maar doden deze niet volledig. Toepassing tussen half augustus en begin oktober is het meest effectief. De plant transporteert in het najaar reservevoedsel uit de bladeren terug naar de wortels, de sapstroom is dan hoofdzakelijk richting het wortelstelsel waardoor het middel tot diep in het wortelstelsel door kan dringen. Toepassing door middel van bespuiten van de gehele plant of injecteren in de (holle) stengels. Middelen op basis van (vet)zuren kunnen worden toegepast maar deze werken alleen op de bovengrondse delen en dringen niet tot de wortels door (geen systemische werking).

Effectiviteit glyfosaat: redelijk, maar de resultaten zijn wisselend.

Biologisch

In Japan zijn veelbelovende schimmelsoorten voor de biologische bestrijding geïdentificeerd en in Groot Brittannië worden verschillende pathogenen en plagen onderzocht op hun mogelijkheid om ingezet te worden als biologische bestrijder. Deze methoden bevinden zich nog in het experimentele stadium en worden niet grootschalig toegepast. Voor Nederland is geen (experimentele) biologische bestrijdingsmethode beschikbaar.

Effectiviteit: biedt perspectief maar niet beschikbaar voor praktijktoepassingen

Uitgraven

Kleine individuele planten kunnen handmatig worden verwijderd (uitgraven). Grotere haarden kunnen met een graafmachine worden uitgegraven. Belangrijk is dat in een straal van ca. 10 m om de haard alle exemplaren, wortels en rhizomen worden verwijderd. Een nauwkeurige en volledige verwijdering is cruciaal om nieuwe uitlopers tegen te gaan. Uitgraven is zeer arbeidsintensief en duur. Transport van uitgegraven wortelstokken en grondresten vormen een groot risico op verdere verspreiding van de soort.

Effectiviteit: gering omdat het moeilijk is te bepalen of alle wortels zijn uitgegraven.

Afdekken of isoleren

Voordat de scheuten beginnen uit te lopen de locatie afdekken (na afmaaien en verwijderen van oude stengels) met flexibel, niet-lichtdoorlatend materiaal (geotextiel) tot ca. 2 m buiten de haard. Vervolgens verzwaren met bijvoorbeeld 30-40 cm (schone) grond om 1) druk op het doek houden, 2) doek vastleggen (voorkómen dat het wegwaait of weggehaald wordt) en 3) assimileren/ademen. Isoleren van een haard d.m.v. verticaal geplaatst geotextiel is ook een mogelijkheid mits het doek diep genoeg wordt ingegraven (2-3 m of grondwaterspiegel). Niet-flexibel materiaal zoals betonplaat moet naadloos gelegd worden, kleine spleten zijn al voldoende voor de plant om tussendoor te groeien. Materialen als anti-worteldoek en landbouwplastic zijn niet sterk genoeg om de plant tegen te houden.

Effectiviteit: matig, resultaten zijn wisselend, ook na langdurig afdekken.

Begrazing

Van schapen en geiten is bekend dat ze jonge bovengrondse uitlopers van Japanse duizendknoop kunnen wegvreten. Er zijn geen aanwijzingen dat begrazen het wortelstelsel uitput, na beëindiging van begrazen keert de soort weer in volle hevigheid terug. In april 2015 is de gemeente Renkum in samenwerking met de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit NVWA een proef gestart met varkens in te zetten als bermbegrazers op de Nico Bovenweg in Oosterbeek (Bron: gemeente Renkum).

Effectiviteit: weinig effectief omdat de dieren een sterke voorkeur hebben voor andere plantensoorten.